
**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ, 28 ΜΑΪΟΥ 2014**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΣΙΔΕΡΗΣ

ΝΙΚΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

A1. Περίληψη

Θέμα του κειμένου είναι τα χαρακτηριστικά του ανθρωπισμού. Ο συγγραφέας αρχικά τονίζει ότι με τον όρο «ανθρωπιά» νοείται η συμπαράσταση σε κάθε άνθρωπο ανεξάρτητα από φυλή ή θρήσκευμα. Ο ανθρωπιστής ήταν για πολλούς αιώνες το πρότυπο του ιδανικού ανθρώπου, η υστεροφημία του ήταν μεγάλη. Όμως, σήμερα, ο όρος έχει υποστεί στρεβλώσεις. Όπως παρατηρεί ο κειμενογράφος, η ζωή απεμπολεί τη ζεστασιά της καθώς ο άνθρωπος, αλλοτριωμένος από τον ευδαιμονισμό, έχει εξαχρειωθεί. Στη συνέχεια τονίζει ότι η ανθρωπιά είναι θέληση προσφοράς, είναι πράξη, είναι απάρνηση του ατομισμού. Δεν είναι επάγγελμα, δεν είναι μέσο αυτοπροβολής. Γι' αυτό, καταλήγει, είναι λίγα τα ιστορικά παραδείγματα μεγάλων ανθρώπων. (102 λέξεις)

B1. Παραγραφοποίηση

Η υιοθέτηση της υλιστικής αντίληψης έχει συντελέσει στην ηθική εξαχρείωση. Στις μέρες μας παρατηρείται μια επανειστροφή των αξιών. Ουμανιστικά ιδανικά όπως ο σεβασμός στην ανθρώπινη προσωπικότητα, η εντιμότητα, η δικαιοσύνη, ο αλτρουισμός τείνουν στην απαξίωση καθώς θεωρούνται από πολλούς αναχρονιστικά. Αντίθετα, η ευτυχία ταυτίζεται με τη συσσώρευση πλούτου, το πρότυπο του κοινωνικά καταξιωμένου ταυτίζεται με αυτό του οικονομικά επιτυχημένου, όπως αυτό υπερπροβάλλεται από τα Μ.Μ.Ε. Απόρροια των παραπάνω είναι η έξαρση του ατομικού πνεύματος, η κρίση των ανθρώπινων σχέσεων καθώς αυτές καθίστανται ανταγωνιστικές και αναπόδραστα απεμπολούν τον αυθορμητισμό και την αγνότητα που όφειλαν να τις διέπουν. Επήλθε, συνεπώς, η αποκτήνωση του διαβρωμένου από τον άκρατο υλισμό άνθρωπο, ο οποίος, πλέον, διακρίνεται από την ψυχρότητα του μετάλλου. (116 λέξεις)

B2α. Τρόποι ανάπτυξης της 1ης παραγράφου

• «Και με την ανθρωπιά εννοούμε φυσικά τη συμπόνια, τη συμμετοχή, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στο πάθος του γείτονα. Και όχι μόνο του γείτονα. Του κάθε ανθρώπου.»

Ορισμός: Οριστέα έννοια: η ανθρωπιά - Έννοια γένους: η συμπόνια, η συμμετοχή - Ειδοποιός διαφορά: στο πάθος του γείτονα, του κάθε ανθρώπου.

• «Ο Ντύναν...εν ειρήνη»

Παράδειγμα

B2β. Νοηματική σύνδεση των διαρθρωτικών λέξεων

- έτσι → συμπέρασμα
- ωστόσο → αντίθεση

B3α. Συνώνυμα

αναλίσκεται = ξοδεύεται

οικουμενική = διεθνής

διαστρεβλώσεις = αλλοιώσεις

ολωσδιόλου = εντελώς

ευζωίας = καλοπέρασης

B3β. Αντώνυμα

κοινόχρηστος = ιδιωτικός

συμμετοχή = αποχή

αυτοακυρώνεται = αυτοεπιβεβαιώνεται

γνώση = άγνοια

αδιάκοπης = διακεκομμένης

B4α. Αιτιολόγηση της χρήσης των εισαγωγικών

- «αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής» → αυτολεξεί παράθεση των λόγων που έχουν ειπωθεί από άλλους
- «Ερυθρού Σταυρού» → όνομα οργανισμού

B4β. Περιπτώσεις μεταφορικής χρήσης της γλώσσας

- Η ανθρωπιά είναι 'ένα ... νόμισμα
- Ένας όρος, μια λέξη ... φτωχαίνει
- Η καθημερινή ζωή ... χάνει τη θαλπωρή, τη γλυκιά ζεστασιά της.

Γ1. Εκθεση

- Πρόκειται για άρθρο, πρέπει να γραφεί τίτλος.
- 1ο ερώτημα: **Φαινόμενα ελλείμματος ανθρωπιάς**
- Ρατσισμός εις βάρος ευπαθών κοινωνικών ομάδων, άγαμων μητέρων, ομοφυλοφίλων, φορέων του ιού του AIDS → περιθωριοποίηση → διατάραξη της ψυχικής τους ισορροπίας, αδυναμία προσέγγισης της ευτυχίας.
- Εθνικιστική βία εναντίον εθνικών μειονοτήτων, μεταναστών, - καταπάτηση των δικαιωμάτων τους στην ασφαλισμένη εργασία, στη μόρφωση, στην πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας → περιχαράκωση στα στενά όρια της φυλετικής τους ομάδας γιατί μόνο εκεί αισθάνονται ασφαλείς → διάσπαση της κοινωνικής συνοχής.
- Πολιτικοί άνδρες: διαφθορά - εξυπηρέτηση ιδιοτελών συμφερόντων → αδιαφορία για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των λαϊκών κοινωνικών στρωμάτων.
- Η έξαρση των πολεμικών συρράξεων → αδιαφορία των πολιτικών ταγών του πλανήτη για τον όλεθρο και την καταστροφή που προξενούνται.

- 2ο ερώτημα: **Ατομικές και συλλογικές δραστηριότητες που αποσκοπούν στον περιορισμό του ελλείμματος ανθρωπιάς**

- Συμμετοχή σε διαδηλώσεις διαμαρτυρίας με αίτημα την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των ευπαθών λαϊκών στρωμάτων → άσκηση πίεσης στην εξουσία για τη λήψη φιλολαϊκών μέτρων.
- Εθελοντική προσφορά έργου μέσω της ένταξης σε φιλανθρωπικές οργανώσεις → ανιδιοτελής βοήθεια σε συνανθρώπους μας που έχουν ανάγκη.
- Σε ιδιωτικό επίπεδο, είναι αναγκαία στο μέτρο του δυνατού και των ατομικών δυνατοτήτων η προσφορά βοήθειας, υλικής η ψυχολογικής σε άτομα που χρήζουν συμπαράστασης.
- Οικογένεια: οι γονείς αποτελούν τα πρώτα πρότυπα για τα παιδιά τους → οφείλουν να επιδεικνύουν κοινωνικές ευαισθησίες.
- Σχολείο: απόδοση έμφασης στην μετάδοση ανθρωπιστικής παιδείας → εξευγενισμός της νεανικής προσωπικότητας - απαγκίστρωση από τα ζώδη πάθη και τα ταπεινά ένστικτα.
- Μ.Μ.Ε. / Πνευματικοί άνθρωποι: επιβάλλεται να φέρνουν στην επιφάνεια περιπτώσεις ανάληπτης συμπεριφοράς, να καταδεικνύουν τον ανθρώπινο πόνο, να ασκούν δριμεία κριτική στην εξουσία για την απουσία επίδειξης ουσιαστικής μέριμνας για τους ανήμπορους συμπολίτες μας → ευαισθητοποίηση, ηθικοποίηση της κοινής γνώμης.

ΚΡΙΤΙΚΗ / ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

- Το κείμενο που δόθηκε για περίληψη ήταν εύληπτο, με σαφή νοήματα.
- Οι ασκήσεις θεωρίας δεν αφήνουν περιθώρια αμφιβολιών, ήταν σαφείς, με χαμηλό βαθμό δυσκολίας.
- Στο ίδιο μοτίβο κυμάνθηκε και το θέμα που δόθηκε για παραγωγή λόγου: τα ερωτήματα ήταν σαφή, οι μαθητές θα μπορούσαν να αντλήσουν τεκμηριωμένες απαντήσεις από πολλά πεδία, οι πιθανότητες να βγει κάποιος εκτός θέματος είναι μηδαμινές. Προσοχή, όμως: υποβόσκει ο κίνδυνος της απλής απαρίθμησης.